

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

1 óra . . . 1.80 fillér.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-szám 261.

Felsőls szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A mezőgazdasági üzlet.

Kolozsvár, aug. 17.

Hazánkban a mezőgazdaság is épp úgy, mint a jószág, merő dolognak tekintetik, mely elé a mezőgazda más czélt nem tűz, minthogy az ő kizsákmányolásának szolgáljon, ha tönkre jut is a mezőgazdaság alatta.

Magyarország népe körül-belől úgy bánik szántóföldjével, mint az egy szeri három testvér a számmárral, melyet közös örökül kaptak, hogy felváltva használják: mindenik kizsákmányoló a számár munkaerejét, de etetését utódára bizta, míg a számmár éhen veszett.

A mit a magyar paraszt művel, szakasztott mása ennek: szántóföldének évenként vérét veszi, de ganajzásban nem ad viszont táplálékot, s azt reméli, hogy utódai elég jókor fogják még azzal a trágyával telíteni a szántóföldet, melyben ő most nem részesíti; sőt rosszabbat is művel: szántóföldjét elevenen megnyuzza, lelettárát, mihelyt nyereségnek tartja, megtizedelvény. Ha a paraszt marháját jó áron eladhatja, tud rajta, mitsem törődvény vele, vajjon szüksé-

ges-e az szántóföldje termékenységének ép karban tartására, s még akkor is, ha szántóföldje megmunkálását kellően nem végezheti nélküle.

A parasztnál dologi jellegű a mezőgazdaság. A dolog haszonvét végett van teremtvé, s ha már több nyereséggel használhatom fel, mint később, nem aggodom miatta, vajjon tönkre megy-e, vagy nem, csak gazdasági előnyöm meglegyen. Tisztán nemzetgazdasátiilag akkor valamely tárgy legjobban van értékesítve, ha a legmagasabb csereérték nyeretik belőle.

E viszonyokkal homlokegyenest ellenkezőkre bukkanunk a nagy jószágon. A magyar főrend gazdagságának tetemes évi bevételei megengedik egy kissé több vagy kevesebb jövedelemre nem sok figyelmet fordítania. Már a birtok nagysága magában oly tetemes összeget eredményez az egyszerű földjáradékból, hogy tulajdonosa sokkal könnyebben ellehet ama jövedelem nélkül, melylyel a gazdaságiilag legczélszerűbb gazdálkodás szaporítaná e járadékot.

A magyar nagybirtokosság közt kevésbé le-

het szó, mint másféle, gazdasági kényszerűségről, mely a mezőgazdát hova-tovább arra szoritja, hogy a gazdaságiilag legjobban fizető üzletet sajátítsa el. A főnemesség hajlamait is valósíthatja, ha nem is járnak a lehető legmagasabb jövedelemmel s még ha egyenesen áldozatot is kell értük hoznia.

Nála különösen gyakran találni, hogy a mezőgazdaság nem kézműképpen nyereség végett, hanem művészetképpen és eszméért folytattatik. Műtanilag tökélyes természet nála gyakran többet ér gazdaságiilag kitünőnél, tudniillik olyannál, melynek előállítási költségei a terményekben szaporodva kerülnek vissza.

Két ellentét észlelhető tehát a paraszt és a vagyonos osztály üzletében. A közvetítés itt is hiányzik, pedig épp e helyen hatna jótékonyan. A paraszt művelése, mely gazdaságiilag nem kell hogy káros legyen, sőt gazdaságiilag egyenesen hasznos lehetne, társadalmilag talán ártalmas.

A nagybirtokosság üzlete meg magasebb röptű czéljai dacára sem jár

azzal a gazdasági előnyvel, melylyel járnai képes volna. Az a közép osztály pedig nem létezik, mely viszonyai következtében arra van utalva, hogy gazda legyen, de melytől azért kitélnék jövedelméből vidéke javára el is vonnia valamit.

Fusztulnak a magyar fiuk.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 17.

Arról a borzalmas könnyelműségről, amelylyel a katonai körök az emberi életet kísérleti anyagnak nézik, elég képet adott a bileki fekete nap.

Tömerdek magyar fiu pusztulása riasztotta fel a hadügyminiszteriumot s a katasztrófa után jutott csak az eszébe, hogy tenni kell valamit. Most a katonai körök rövidlátásához, korlátoltságához és szivtelenségéhez újabb adattal szolgálnak Szegedről.

Adjuk a hozzánk érkezett tudósítást kommentár nélkül:

Magyar-Szákos temesmegyei pizkos oláh fészekben egy hónapra egész dandár van elhelyezve, köztük a szegedi 46. gyalogezred is. A faluban élelmiszert még pénzért sem lehet kapni s a községben összesen négy kut van, azok vizei is csaknem ihatatlanok. Részint e miatt, másrészt pedig az egészségtelen lakások következtében tifusz-járvány ütött ki a katonák között. A félelmetes betegség keletkezésének — rossz vizen kívül — tulajdonképeni

TÁRCZA.

Az egyszerű ember.

(A „Kolozsvári Ujság” eredeti tárczája.)

Írta: Anió.

I.

— Mára egy tárcza kell! — szólt a szigorú redaktor.

Boldog olvasó, ki nem ismered ennek jelentőségét s legfeljebb csak az akár üres, akár tele erszényre gondolsz! Hiszen baj is az, ha tárcza kell, tárczája minden embernek van.

. . . Mára egy tárcza kell! . . .

A munkatárs pedig, akinek ez a parancs szólt, dúzzog.

— De ugyan édes szerkesztő ur, hát miért éppen én kerülök ama sorra? . . . Meg aztán, ha legalább tegnap szólt volna . . . A sok munka úgy megviselt és éppen a tegnap helyeztem el egy tárczám a heti lapba . . .

De hasztalan minden, a tárczának meg kell lenni, mert egy ujságnál halasztást mi sem szenvedhet,

A munkatárs aztán hozzáfog, előbb megint dúzzog s végül mérgesen dobja le a pennát:

— Ej, hiszen nincs is témám! . . .

Aztán megint békél, mert a tárcza kell!

— No, no hát hiszen hanincs témám, az is jó téma. A fő dolog meglegyen a tárcza.

Aztán hozzáfog s lázas gyorsasággal huzza-vonja végig a tollat a papíron, míg végre elkészül s másnap megjelen nyomatva a következőképpen . . .

II.

Nagyon, de nagyon egyszerű ember volt Balogh, talán éppen azért is hívták az egyszerű embernek.

Valóban furesa, és különös, de Balogh ur azon kevesek közé

tartozott, akiknek élete minden regényes vonatkozásoktól ment, egyhangu monoton.

Nem is tárczának való ezek szerint tehát Balogh ur alakja.

Ha mégis legalább egyszer szerencsétlenség éri, milyen másképp lett volna! De Balogh ur nagyon óvatos volt és sohasem lépett félre. Így tehát kutya baja sem történhetett.

Pedig milyen jó novella is származhatnék abból ha Balogh ur egyszer becses bőrét a piacra vinné. Tegyük fel talán a villamos kerekeivel jött volna légyen holmi konfliktusba. Isten látja a lelketem korántsem kívánom, hogy ezen témáért Balogh ur lába legyen az áldozat. Csak egy kis sérülés is elég volna.

Micsoda zaj, micsoda lármal! Valóságos népgyűlés támad az utcán és ezer résztvevő arcz tudakolja sajnálkozva, mi hogyan történt?

Erős csengetéssel jön azután

a mentő. A derék emberek gyorsan a munkához látnak, megszabadítják Balogh urat a kintoktól s a másik perczen a különben is gyenge Balogh ur édes megnyugvással távozik az enyhet adó kocsival, kísérve az utcza népének lármájától.

Balogh ur pedig a gyors kor szeszélyének mátyrja mert hát ugyan mire is jó a villamos, mint emberapritásra? Teljes megadással nyugszik a szegényes ágyon, szidva a modern guillotint. De van a kórházban egy szende képű, jólelkű apácza, akinek szivét a szerencsétlen ember esete nagyon érdekli, ápolja gondozza önfeláldozón.

Balogh ur bizonyára észreveszi s alig hogy sérült lábára képes állni, térdreerogyik az önfeláldozó hajadon lába elé, a következő szavakkal:

— Drága nagysám! Ön megmenté lábamat és vele az életemet! . . . Ha ennyit megtett, van még egy kívánságom is.

ok a következő: Nappal rendkívüli melegség uralkodik, amelyet éjjel hidegség vált föl. Az ezred nagy része a szabad ég alatt kénytelen aludni, mert a lakások férgesek és piszkosak. Azok különben nem is nevezhetők lakásoknak; a tisztelak-helye istállókból áll, a legénység pedig tyukólabban és kamrákban van elhelyezve. Ilyen körülmények között nem csodáha a szabad ég alatt hálának, a hol meghülnek, mert a köpenyeken kívül más takaró nincs. E miatt a napokban föllépett a tifusz, mely ugyan még nem nagy mértékben pusztít. Legtöbb beteg van a 12. században. A szörnyű kinok közepette fetrengő legényeket egy helyre szállítják s legközelebb a temesvári csapatkórházba szállítják a betegeket.

Ime, — Magyar-Szákoson is hadgyakorlatot tartanak — a halál ellen. Vajjon a hadügyminiszteriumnak van-e tudomása ezekről a hihetetlen állapotokról?

A Humbert ügy.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 17.

Az egész világot élénken foglalkoztatja az a leleplezés a melyet akkor tettek a midőn Humbert Teréz állítólagos 100 milliójáról az illetékesekörök lerántották a leplet, bebizonyítván, hogy ez az örökség sohasem létezett. A zseniális nő és családja a leleplezés hatása alatt jónak látta a kerekét oldani és Spanyolországba menekült. Am a nemzis ide is követte és egy szép napon a francia rendőrség letartóztatta a század legnagyobb kalandornőjét.

Most kezdődik a nagy per tárgyalása és bizonyára szenzációkban gazdag részletekkel fog

Engedje, hogy viszontszolgálhassam én is azt a sok jót . . .

Itt a tulérzékenység erőt vesz Balogh ur hangján s a leány is elpirul s szörnyű zavarral oda sugja:

— Jó!

De hát hasztalan minden Balogh ur ilyeneket nem tesz. Fellette óvatos szerény és megelégedett. Különben is bolondság volna ez tőle, aki sohasem szokott meggondolatlanságot elkövetni.

S talán valóban hasztalan kezdtem volna e regénytelen, regényes historia elmondásába, ha Balogh ur vén fejjel mégis elnem követ egy súlyos hibát. Mondom vén fejjel, mert ha előbb teszi, talán nem is olyan nagy hiba.

Különben a nagy botlásról épp most értesít, a következő levélben, minden megszólítás nélkül.

Megnősültem barátom, elkövettem a bolondot, egy szép ifju . . .

A többi mellékes. Hát egy bolondot mégis elkövetett Balogh ur . . .

Avagy talán minden egyszerű ember így tesz, deressedő fővel? Vagy pedig nem is egyszerű ember volt ő, csak elkésett, nem tudom!

szolgálni a kíváncsi olvasó közönségnek. A nagy Teréz a min' nevezni szokták a pör folyamán érdekes és szenzáziós leleplezéseket ígér, ám addig a legnagyobb titoktartás mezébe öltözködik. Ezért van az, hogy az örökségi regénynek számtalan variációja van.

A sok mende-monda között a következő a legvalószínűbb „Humbertné szükös viszonyok között nevelkedett. Atyja Toulouse közelében lakott és toulonsi hajlékát elnevezte kastélynak és felvette a comte d'Aurignac címet. Gyermeket örökségi mesével hittegette. Teréz úgy szerezte meg Frigyes férjének, hogy beszélt neki egy öreg nagynénjéről a ki a Marcotte kastély tulajdonosa és halála után a kastélyt és egy pár száz ezer forintot reá fog hagyni.

Persze ez mese volt. Két évig szegényesen éltek. 1881-ben szárnyrakelt a hír, hogy Humberték nagy örökséghez jutottak. Több millióról volt szó. Humbert Gusztáv a nagy Teréz férjének apja terjesztette a hirt. Istenem mekkora örökségi adót kell majd fizetni! sóhajtá Humbert Gusztáv a ki fiatal korában igazságügyi miniszter volt. Szavainak hetek tehát és az új párt elárasztották kölesönökkel.

Az örökség pedig folytonosan nőtt. Amután pedig nem is egy hanem két örökségről kezdtek suttogni. Az egyik szerint az egész vagyon Humbertnéé a másik szerint a 2 Crawford fiuké, a kik unokaöccsesei az öreg Crawfordnak. Ez az örökséget Humbertné őrizetére bízta, azzal a feltétellel, hogy nem szabad belőle semmit sem elköltenie addig a míg Daurignac Maria nagykoru nem lesz.

Ez a szerződés 1883-ból való. Hanem egy évvel később a Crawfordok kijelentették, hogy ők nem ismerik el a szerződést, melyet csak azzal a feltétellel fogadtak el, hogy Daurignac Maria egyikök felesége lesz. Erre megindult a per, mely 19 évig húzódott el a míg a párisi bíróság leleplezése véget nem vetettek a páratlan szélhámoskodásnak és ki nem derítették, hogy az a szekrény, melyben Humbertné őrizi a száz milliót, tökéletesen üres. Hogy a pör folyamán még mi minden fog kiderülni az a jövő titka.

Az „Összhang“ zászlóavatási ünnepe.

Kolozsvár, aug. 17.

Nemzeti trikolor erdőben köszöntötte tegnap reggel Kolozsvár városa, maga is ünneplve derék vasuti munkásait, az általok alakított „Összhang“ önképző, dal és zene egyesület zászlószentelése öröm ünnepén.

Már a kora reggeli órákban óriási néptömeg hullámozott a főtéren, az ünnepség lefolyása színhelyén. A különböző helyről érkezett dalnokok jelvényei, pántlikás kalapjaik élénken tarkították az impozáns képet, melyet a nagy sokadalom alkotott.

Az ünnepély maga oly lélekemelő, oly impozáns, oly nagy-szabású volt, hogy hozzá hasonló

nem egyhamar lesz Kolozsvár falai között.

Részletes tudósításunkat annak lefolyásáról az alábbiakban adjuk.

Gyülekezés.

Reggel 9 órakor gyülekeztek a pályaudvaron testületileg a következő egyesületek: Máv. budapesti „Törekvés“ dalegylet, Máv. debreczeni „Egyetértés“ dal és zene egyesület dalárdája s zenekara, Máv. szolnoki „Millenium“ dal és zeneegylet, Máv. budapesti „Keleti pályaudvari kocsiműhely és műszaki kocsihivatal dalárdája“, Máv. sátoraljaujhelyi „gyártelep dal és zeneegylet“, Máv. szegedi „Műhelyi zeneegyesület“, az ünneplő Máv. kolozsvári „Összhang“ önképző, dal és zeneegyesület és a kolozsvári összes társtestületek, s zeneszó mellett vonultak a zászlóanya lakása elé, a hol a koszorus párok is gyülekeztek.

A bevonulás.

Fél tizenegy órakor a Ferencz József és Wesselényi-utczán át jött az impozáns menet be a Mátyás-térre. Elöl a zenekarok gyűjtő magyar nótákat játsztak lelkesedésbe hozva a körülbelül 15—20.000-re tehető közönséget, mely a Mátyás-teret egészen ellepve várakozott reájuk. A zenekarokat a dal és más egyesületek követték díszes lobogók alatt. Majd hosszu kocsisorban elől a zászlóanyával a 36 koszorus leány, koszoruba fonva Kolozsvár legszebb leányaiból. Zúgó éljenzés fogadta a kedves vendégeket úgy, mint a legkedvesebb zászlóanyát, ki mellett valóságos tüntettek a kolozsvári vasuti munkások, a mely az igazi szeretet és tisztelet tolmácsolta.

A zászlószentelés.

Majdnem tizenegy óra volt már, mire a menet a főtéri plebániái templomhoz ért. A templom maga ezuttal szüknek bizonyult, mert daczára, hogy jegyeket bocsátottak ki, nem volt egy talpalatnyi hely, ember-ember hátán tolongott s isteni szerencse, hogy baleset nem történt. A különböző egyesületek elhelyezkedése után az „Összhang“ dalárdája gyönyörűen adta elő Schubert „Teremtő“-höz című templomi énekét. A precíz előadás Iszlai karmester érdeme. Ezt követőleg Biró Béla apátplebános csöndes misét mondott, majd rövid beszéd keretében áldást kért a lobogóra és az első szöveget bevverte.

Az avatás.

Innen a Mátyás szobor elé vonult az ünneplő közönség. A notabilitások sorában ott láttuk: gr. Béli Akos főispánt, Vikol Kálmán h. polgármester, br. Feilitzsch Arthur orsz. gy. képviselőt, Scilling egyetemi prorektort, Török Sándor máv. műhely főnököt, Deák honvéd őrnagy, Irsay József ev. ref., Grác és Turcsányi ág. ev. lelkészeket, Dr. Höntz, Dr. Gyalui Farkas stb. A díszes sátorban helyezkedtek el az emelvényen a zászlóanya, jobbfelől Gr. Béli Akos főispán, balfelől br. Feilitzsch Arthur orsz. gy. képviselő.

elő, mire az avatási ünnepség aztán kezdetét vette. Először is az összes zenekarok előadták a Hymnust, a magyar nemzet imáját, mely áhitattal töltte el az ünneplő közönséget. Ezt követőleg Tompa Kálmán nemzeti színházunk kitűnő művésze, a neves poéta lépett egy külön felállított és nemzeti lobogókkal díszített emelvényre s elszavalta azzal az isteni ihlettel, azzal a szent tüzellel, azzal az igazi szívből fakadó lelkesedéssel erre az ünnepélyre irt remek szép ódáját, amely ennek a forró vérű igazi magyar színésznek sajátossága. Orkán-szerű éljenzés és tapsvihar zúgott fel minden szava után s midőn befejezte előadását újra és újra meg kellett jelennie a lelkes, a művészt és poétát egyaránt méltányolni tudó közönség előtt. Utána Irsay József nekünk Kolozsváriaknak ez az édes szavu, arany száju papunk állt fel s mondott egy olyan avató beszédet, melynek mondata, minden szava, minden betűje megtalálta az utat a szívhez, a munkás, az ur szívéhez egyaránt. Nem akart szünni a taps, az éljenzés midőn nagyhatású beszédét e szavakkal fejezte be: Egy dala legyen a magyarnak, az a legszebb egy „Isten áld meg a magyart.“ Amen!, Amen!, Amen!

A hazafias szép beszédek behatása alatt feldobbanó ezernyi magyar szív gyönyörködve hallgatta végig aztán Szöllősinék az összes dalárdák által az „Összhang“ zene kísérete mellett előadott „Cantate Mátyás királyról ez. szerzeményét.

Ezután kezdetét vette a zászlószögek beverése, mely szebbnél-szebb jelmondatok mellett a következő sorrendben történt: Török Sándorné zászlóanya, Irsay József, Grätz, Turcsányi, br. Feilitzsch, Ludwig helyett Dax, Szvacsina helyett Vikol, gróf Béli Akos, Schilling, Deák honvédőrnagy, Egyetem (Balogh), Emke (Balog), Török Sándor, Tompa Kálmán, dr. Eszterházy, dr. Höntz, dr. Farkas, dr. Weisz, dr. Gyalui, Dax, üzletvezetőség osztályfőnökei, Kozma Ferencz, Reményik K., Erdőgazgatóság, Pénzügyigazgatóság, 51. gyalogezred, vendég műhelyek és Dalegyletek s műhelyfőnökök, dr. Hadady, dr. Benel, báró Hirsch egyesület, Kiss Sándor, dr. Lehmann, Ipartestület, Tanítóképezde, Ipariskola, Egyetemi kör, Társadalom, Róm. kath. status, Kolozsvári Dalkör, Polgári Dalegylet, Munkás Dalegylet, Gépész egyesület, Losy, Havas, Föder, Répészky, Birály bizottság, Máv. altisztikör, Bankok, Gyárosok, Czégek, stb.

A Mátyás szobor megkoszorúzása.

A szögbeverés ideje alatt lelkes beszédek mellett a következő egyesületek koszorúzták Mátyásnak, az igazságos nagy királynak ércz szobrát: budapesti „Törekvés“ dalegylet, „Keleti pályaudvari kocsiműhely és műszaki kocsihivatal dalárdája“ szolnoki „Millenium“ dal és zeneegylet, debreczeni „Egyetértés“ dal és zeneegylet. Mely után a körülbelül egy óráig az óriási hőségben kitartó közönség

telkes hangulatban oszlott szét, míg a vendégek és számosan a kolozsváriak a New-York szálloda éttermében rendezett bankettre mentek.

A bankett.

Diszes szép közönség vett részt a banketten. Szébbnél-szebb leányarcok mosolyogtak felénk. A hangulat felette rózsás volt és a társalgás fesztelen, a mi banketteken nem igen tapasztalható. A menu a következő volt: Rogout leves. Tűzelt bélszín körözve mártással. Vegyes szárnyas sült salátával. Vegyes vajas tészta. Sajt. Káv. Czelnai bor. Asványviz. A második fogásnál megeredtek a toasztok árja. Az első felköszöntőt Török Sándor máv. műhelyfőnök mondta a királyra, melyet állva hallgattak végig a jelen voltak. Dr. Bereczky, a zászlóanyára, Török az „Összhang” egyesületre, dr. Filesz a jelenlevő védnökökre, Vikol Törökre, Hosszu Jenő a távollevő védnökökre, Sajó János Budapestről az összetartásra, dr. Bereczky Tompa Kálmánra és Irsay Józsefre, Tompa a rendezésre és rögtönzött költeményben a hölgyekre, Irsay Tompára és a vendégekre, dr. Filesz a rokonegyesületekre, Bereczky Megyeri Dezsőre, Tompa Megyeri nevében az „Összhang”-ra, Vikol a páros nevében a vendégekre, Feilitzsch báró Törökre, nejeére és az „Összhang”-ra, Kiss Miklós Bpestről a kolozsváriakra, Kabai Debreczenből Kolozsvár vendégszerető lakosaira, Reilits Lajos az „Összhang”-ra. Irsay az Eke-re, Szedlicska az „Összhang” titkára a kolozsvári sajtóra stb.

A társaság vidám kedélyben egész a színházi hangversenyig maradt együtt Czako Peti muzsikája mellett. A bankett menuje kifogástalan volt. A magyaros jó étek Bogyó és Tauszik konyháját dicsérik.

A Dalár és zenehangverseny.

Délután négy órakor kezdődött a téli színházban a nagyfokú hőség dacára egészen telt ház előtt a dalár és zenehangverseny, mely programszerűleg folyt le. Különösen ki kell emeljünk a fáradhatatlan Tompa Kálmánt, ki itt ismét nagy hatással adta elő ez alkalomra irt saját Prologusát, továbbá a versenyzők közül a budapesti „Török” és a debreczeni „Egyetértés” a szegedi műhelyi alkalmazottak dalköreit, továbbá a versenyen kívül álló „Kolozsvári Dalkör”, „Polgári dalegylet” és „Összhang”-ot, azonban a többi dalegyletek és zenekarok is méltán részlegáltak az elismerésükre precíz és gondos előadásukért. A hangverseny igen hosszúra nyúlt és a közönség fél 7 órakor kifáradtan hagyta el a színházat.

A táncvigalom.

Az egy napot igénybe vevő nagyszabású és sikeres lefolyású ünnepséget daczára az este szakadó esőnek olyan táncvigalom rekesztette be a hol a párok alig tudtak táncolni egész a késő hajnali órákig, a mikor már oszlani kezdtek. A vén Lövölde már rég nem látott annyi szép leányt egy csokorba, min az este. Midőn e sorokat írjuk még vigan szól a muzsika, fáradhatatlanul rakja a tüzes vérrü ifjuság a ropogós csárdást a mely alatt bizonyára sok-sok fiatal embernek és szép leánynak fog tüzet a szive is.

* * *

A szép ünnepség tehát befejezést nyert, ma már a fáradhatatlan rendezőség megpihenhet a nagy munka után. Kedves vendégeink is távoznak, bizonyára jó emlékekkel. Előbbieknek köszönet azért, hogy Kolozsvárt ilyen ünnepség központjává tették, utóbbiaknak pedig köszönet azért, hogy azt lehetővé tették. Isten velük. Gondoljanak reánk mindenkor jó emlékekkel Kolozsvárra — Erdély szívére. Isten velük!

HIREK.

Kolozsvár, aug. 17.

— **Hegedüs üdvözlöte.** Hegedüs Sándor városunk országos képviselője a tegnap a következő sürgönyben üdvözölte az „Összhang” egyesületet: A mai szép ünnep alkalmával mindnyájukat szívből üdvözlöm és működésükre isten áldását kérem. Az egyesületet különben Fritz marosujvári főbánya tanácsos is táviratilag üdvözölte: Megjelenésében akadályozva, az „Összhang” felvirágzásához szerencsét kívánok.

— **Verekedések.** A tegnap este folyamán nem kevesebb mint 7 verekedés volt, de a melyek békés uton lettek elintézve, s így külön-külön őket felemlíteni feleslegesnek tartjuk.

— **A Polgári Dalegylet** tegnap délután a színházi hangverseny alatt gyönyörű szalaggal lepte meg a rokon kolozsvári „Összhang” egyesületet. A tett nem szorul dicséretre. Üdvözljük a tapintatos embereket.

— **Mulatság.** A kolozsvári szobafestő-, mázoló-, fényező-, aranyozó- és czimfestősegédek szakegylete saját pénztára javára 1903 évi augusztus hó 23-ikán, vasárnap a lövöldében táncvigalmat rendez.

— **Kivándorlás.** Ma reggel az 505. számú személyszállító vonattal 11 férfi, 34 nő és 25 gyermekből álló romániai kivándorlott zsidó utazik keresztül városunkon. A rendőrség a szokásos intézkedéseket megtette.

— **Dienes Márton szökése.** Dienes Mártonnak úgy látszik teljesen nyoma veszett, elfogatásáról a londoni rendőrség is lemondott, mert napok óta egyáltalán semmi nyomára nem akadt. — A londoni rendőrség tudvalevőleg letartóztatta Bolgár Lajost Dienes utitársát is, aki Berlinben szegődött Dieneshez, miután azonban megállapította, hogy Bolgár nem volt czinkostársa Dienesnek, tegnap szabadon bocsátotta.

— **Vasuti kalau szerencsétlensége.** Máramarosszigetre e hó 12 én reggel fél hat órakor egy tehervonat érkezett be, melyet Fuchs Ede vonatvezető vezetett, ki a mint Máramarosszigeten átadta a vonatot, azonnal visszazakart térni a pár percz múlva induló vonattal. Figyelmeztették, hogy a rendes vonat már elindult s alig érhetné el. A gyakorlott vonatvezető nevelt és meg akarta mutatni, hogy szokott ő ilyen esetekben tenni. Amint azonban az utolsó előtti kupéra felugrott, elvesztette az egyensúlyt és a vonat kerekai alá került. Azonnal szörnyet halt. Összeszeronsolt holttestét e hó 13-án temették el Újhelyen.

A m. kir. földmiv. miniszter ur megbízásából megjelent a napokban „Székelyföldi ásványvizek” czim alatt egy mű, mely a székelyvizek kiválóságát méltatja. Ezen műben feltűnést kelt a felső-rákosi (Mária forrás) Mátyás király vizről szóló jelentés. A mű írója dr. Hankó orsz. bálneológiai főtitkár és vegytanár a rákosi vizet az uralgó alkatrészek szerencsés összetétele folytán a híres gieshübl viznél (melyből évente 10 millió üveg fogy) minden tekintetben becsesebbnek tartja. Gyógyhatásra a gyomor és légcsőszervek hurutos bántalmaiban, vérszegénységi állapotban s a legkülönbözőbb eredetű idegbajokban mint páratlan hatású gyógyvizet constatalva lett. Kapható minden fűszerkereskedésben literes üvegekben 16 filléért.

Nyári Színház.

Kolozsvár, vasárnap aug. 16-án.

Annuska.

Vigjáték 3 felvonásban.

Kezdete este fél 8 órakor.

REGÉNY.

Sötét éjszakák.

— Eredeti regény. —

A „Kolozsvári Ujság” számára

irta: Calvin.

(16.)

— Hát instálom alásan nagyszágos uram sápitozott a vén asszony, a fiamat otthogy hagyta volt, mikor idejöttem volt a drága kis madár őrzésére és hogy hazaérkeztem, sem a fiamat, sem . . .

— Micsoda — vág közbe Zsolnay — mit akar mondani.

— Azt, folytatá a lélekkufár — hogy sem a fiatal, sem a kalitba zárt madarat nem találtam. Valaki elemésztette az én drága fiacskámat és kiszabadította, elrabolta a nagyszágos uramnak szánt madárkát.

Zsolnay, mint egy bősült tigris ugrott fel e szavak hallatára és erősen megrokkant teste mintha újabb ruganyokkal lett volna felcserélve, úgy ment neki a vén boszorkánynak, hogy botjával reá sujtson.

A vén kujonnak azonban volt annyi esze és az ütés elől félre ugrott, a mi Zsolnayt még nagyobb dühre gerjeszté.

— Hát vén gyalázatos rafinirozott állat — hörgé — ha te azt hiszed, hogy engem a te hamis, agyafurt állításaid meggyőznek, akkor végtelen csalatkozol. Egy szót, egy betűt sem hiszek el neked abból, a mit mondtál, meg akartál zsarolni, lopni abból az öszszegből, a melyet elég számár voltam neked adni. De vigyázz vén banya többé nem fogsz becsapni, nem hiszek soha neked mostantól.

— Edes drága kedves nagyszágos ur, könyörgött a vén asszony, bűnös vagyok igaz, de Isten lássa lelkemet, hogy ma most, ezen a helyen igazat mondtam. Elveszett, elrabolták a madárkámat, az én madarrammal együtt és itt állok most nagyszágos uram előtt, szerezz meg a fiamat újra, keressesse fel és adja vissza nekem.

Marha — szólt durván Zsolnay — hát hogy akar maga engem erőszakkal felültetni ocsmány hazugságaival?

(Folytatása következik.)

Kiadó-tulajdonosok:

GROSZ és SCHILDKRAUT.

Azonnal kiadó

a város legszebb, legegészségesebb fekvésű helyén

Rákóczy-ut 2. sz. a.

egy 3 szoba, alkov, előszoba, veranda éléskamra és 2 pinczéval, vízvezetékkel ellátott lakás.

Értekezni lehet Bernáth gépraktárosnál

Nyisztor Sándor

vendéglős szíves tudomásul adja, hogy a mai igényeknek megfelelő szép helyiségben Lovag-utcában (a Tanitók háza mellett) jó és izléses magyar konyhára valló

kitünő ebéd és vacsora kapható havi 18 forintért.

Rendeléseket házhoz is elfogad.

Kitünő Marosmenti asztali borok, naponta frissen csapolt Dreher sör 8 kr. poharanként.

Réti Sándor

férfi ruhakereskedőnél

a tanácsháza alatt

1 férföltöny 4 frtól.

1 fiu öltöny 1 frt 50 krtól.

1 férfi nadrág 1 frtól kezdve kapható.

Csakis a tanácsháza alatt.

Legnagyobb választék falitükrökben.

Kényelmes

bevásárlást eszközölhet
mindenki részletfizetésre
is, szolid árak mellett

Adler A. Adolf üzletében Karolina-tér

hol nagy választékban kaphatók jó minőségű vásznak, chiffonok, damaszt árúk, szőttesek és batistok, paplan és flauer takarék csipke és szövet függönyök, asztal és ágyterítő garnitúrák, asztali, futó és fali szőnyegek, különösen figyelemre méltók a következő idényre megérkezett legdivatosabb női kabátok. Üzletemnek eddigi szolid iránya biztosítékot nyújt a legelőkelőbb helyen is a bizalomra, melyet ezutánra is kér

teljes tisztelettel

Adler A. Adolf.

Nagy választék mindennemű képekben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Gergely János** urnak **52 évig fennálló** **kerek üzetet** már 3 éve átvettem s azt

PALKÓ ANTAL

név alatt folytatom, s azon helyzetben vagyok, hogy e szakmába vágó bármely megrendelésnél képes vagyok a legkényesebb igényeknek is megfelelni.

Legnagyobb készletben raktáromon lévő többféle hazai száraz és legkitünőbb minőségű faanyagból ökor és ló szekereket, bármely kecsihoz koszin munkákat, építéshez és utmunkákhoz kézi szállításhoz különféle fajtájú zápos és ladás tárgonyakat, péklapátokat és minden javításokat jutányos árban készítek.

Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszolok. Üzletemben kész kerekék bármikor kaphatók. A nagyérdemű közönségnek szives figyelmét felkérem, dusan felszerelt üzletem megtekintésére és nagybecsű pártfogást kér

PALKÓ ANTAL kerékgyártó

Kolozsvárt, Petőffy-utca 23. szám.

Nagy Circus Variete. ● Claire Laforte.

A Hunyadi-Téren ma vasárnap

két nagy előadás tartatik

Délután 4 órakor és este 8-kor a legválogatottabb műsor és a legkitünőbb darabokkal.

PRESENSKY KÁROLY

férfi-, női- és gyermek-czipő raktára
Kolozsvárt, Ferencz J.-ut 1. (vashid)

ajánlja dus raktárát mindennemű

férfi, női és gyermek czipőkben

a legújabb divat szerint jutányos árak mellett!

Javítások pontosan és jutányos árak mellett eszközölteinek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölteinek. Megrendeléseknél elég a czipő számát megírni.

Nem jök kiesereltetnek. Nem jök kiesereltetnek.

Csak Kolozson

a sós-gyógy-fürdőn lehet szept. 3-tól október 3-ig a legszebb és legkellemesebb évszakban **100 koronáért egy teljes hónapon át**

modern berendezésű meleg fürdőt élvezni, akár a közös medencében és gőzben, akár zárt fülkében beton vagy porcellán kádban. Kitünő reggelit, 3 fogásból álló ebédet és egy sültből álló vacsorát élvezni, étlap szerint. Jó szállás, orvosi gyógykezelés és kiszolgálásba lehet részesülni. Ezen kedvezményt azonban csak azok kaphatják meg, a kik részvételi szándékukat folyó aug. 25-ig Kolozsra a fürdőigazgatósághoz bejelentik. Párnát és paplant hozni kell. Ágy, szalmazsák és matrác rendelkezésre állanak. A meleg sós-fürdő kitünő gyógyhatással van hülések, csuzos, srofulotikus bántalmakban és idegességben is. o o o

Figyelmeztetés: A fürdő-telepi szobák nagyrészt 2-3 egyén számára lévén építve, kívánatos, hogy részvevők egymás közt gondoskodjanak már a bejelentés előtt, hogy oly szobatársuk legyen, a kivel kellemesen érzik magukat. A fürdőigazgatóság.

Ezen impozáns előadások ugy Berlinben, mint a világ minden részében a legnagyobb pártfogásban és legszebb tetszésben részesültek.

Minden nap más-más változatosságok.

Szives pártfogást kér

Az igazgatóság.

Valódi Erdélyi hegyaljai

TISZTÁN KEZELT BOROK!

A borfogyasztó közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelettel értesítem, hogy kedvező bevásárlások folytán beszerzett, ugy mint saját termésű valódi hazai borok, Erdélynek leghiresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által rég egy rangban s híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és legelőnyösebb árak mellett, a következőképen eladásra boesátom.

Zárt palaczkokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. — K 84 f
" " " " " II. " — K 72 f.
" " " " " III. " — K 60 f.
" " " " " pecsenye bor . . 1 K 10 f.

Zárt 7 decziliteres palaczkokban.

Erdélyi hegyaljai som . . — K. 90 f.
" " risling . — K. 90 f.
" " muskotály 1 K. 20 f.
Valódi egri bikavér . . . 1 K. 20 f.
" " piros bor ltrként — K. 84 f.

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve! Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállítatik!
Ezen árak bárhoya hazaszállítva készpénz fizetés mellett értendők. — Üvegek 15 napra kölcsönkép adatnak.

Ismét eladók kedvezményben részesülnek!

Borüzletem szoliditáságaról személyes meggyőződésért
kérve maradtam tisztelettel

Ötvös Dánielné,

KOLOZSVÁRT, Óvár, Bocskay-utca 1. szám.
(Mátyás király születési háza szomszédságában.)

első erdélyi mosóintézet.

Baló Róza

Deák Ferencz-u. 27. sz. alatt

elvállal naponta és minden órában férfi és női ingek, gallérok, női fehérnemű és pipe-re mosást és vasalást a legjutányosabb árban házhoz szállítva. Pontos kiszolgálás.

VIDÉKI TAKARÉKPENZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
BORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPÍROKRA
KÖLCSÖNT
ADUNK, KÉNYELMES VISSZAFIZETÉST FELTÉTELEKRE NEMILLETY.
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Kitün magyar izléses

Házi Koszt

jutányos áron kapható

Kornis-utca 8. szám alatt.

Mindennap déli ebéd és vacsora friss házi kenyérral házhoz is elhordható.
Elfogad naponta abonálásokat

Tisztelettel **özv. Szabó Jánosné.**